

БІДНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Жовта Н.А., здобувач вищої освіти,

Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник - Олійник Т.Г., канд. екон. наук, старший викладач кафедри економіки підприємств

Політична та економічна кризи, що супроводжуються безробіттям, низькими стандартами оплати праці та недосконаlostями соціальної політики, призвели до погіршення рівня життя значної частини населення нашої країни. Рівень бідності в Україні зараз вищий, ніж 5 років тому. За межею бідності сьогодні живе 25% населення України. Доходи нижче середнього рівня (9249 грн./міс.) на сьогодні має більшість населення – 58,7%. У тому числі 30,5% українців мають доходи нижче реального прожиткового мінімуму (3233,33грн./міс.). А 2,1% виживають на доходи менш ніж 1700грн./міс. [1].

В сільській місцевості понад 40-50 % українців проживає бідно. За таких масштабів бідності виникає замкнене коло: Низька купівельна спроможність → низький попит на товари і послуги → скорочення внутрішнього ринку. І вплинути на це без серйозного збільшення доходів неможливо.

ООН наголошує на чотирьох основних проявах бідності:

- ✓ коротка тривалість життя;
- ✓ низька професійно-освітня підготовка;
- ✓ відсутність необхідної бази для нормального життя;
- ✓ ізоляваність від суспільного життя.

Основними стратегічними планами подолання бідності є:

1. Підвищення зайнятості населення та розвиток ринку праці. Бідність не можна подолати лише шляхом підтримки нужденних. Необхідні комплексні підходи, орієнтовані як на бідні, так і на відносно забезпечені верстви населення. Необхідною передумовою подолання бідності є

створення працездатним верствам населення умов для самостійного розв'язання проблем підвищення власного добробуту.

2. Збільшення доходів від трудової діяльності. Пріоритетним напрямом має бути збільшення рівня заробітної плати - основного джерела доходів населення та забезпечення випереджального зростання номінальної заробітної плати порівняно з ростом споживчих цін. Дії другого етапу спрямовуватимуться на підвищення платоспроможності населення шляхом неспинного зниження кількості та питомої ваги працівників, які отримують заробітну плату, меншу за прожитковий мінімум, поступового наближення інших основних соціальних стандартів та гарантій (пенсій, допомоги) до прожиткового мінімуму. Третій етап передбачає забезпечення динамічного зростання рівня реальної заробітної плати та інших доходів від трудової діяльності, підвищення купівельної спроможності населення, закріплення середнього класу.

3. Соціальне страхування як спосіб захисту особи від втрат доходу. Окремим стратегічним напрямом подолання бідності є запровадження страхових принципів соціального захисту працівників, що убереже їх від ризику потрапити до категорії бідних. Система загальнообов'язкового державного соціального страхування має бути спрямована на посилення соціального захисту працівників і членів їх сімей від імовірної бідності внаслідок неможливості отримувати дохід у разі втрати роботи або працездатності через хворобу, нещасний випадок, каліцтво, старість чи смерть годувальника.

З цією метою необхідно запровадити:

- систему пенсійного страхування, що гарантуватиме значно більший рівень пенсійного забезпечення майбутнім пенсіонерам і даватиме змогу збільшувати надалі розмір пенсії;
- систему медичного страхування, що сприятиме підвищенню якості медичного обслуговування населення та забезпеченню гарантованого

рівня надання безоплатної кваліфікованої медичної допомоги у визначеному законодавством обсязі.

4. Запровадження консолідованої системи адресної соціальної допомоги та соціальних послуг. Необхідно невідкладно встановити та затвердити критерії межі бідності з урахуванням їх регіональних відмінностей, розмір опікуваного державою доходу, розробити і внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про соціальні послуги, завершити розроблення та впровадження державних соціальних стандартів, створити ефективне законодавче та нормативно-правове поле для благодійництва та меценатства.

5. Соціальна підтримка осіб з обмеженими фізичними можливостями. Однією з найважливіших умов подолання бідності повинна стати реальна політика держави щодо підтримки осіб з обмеженими фізичними можливостями з метою максимальної їх адаптації до суспільного життя, професійної реабілітації, створення умов для їх зайнятості та запобігання соціальній ізоляції.

6. Поліпшення житлових умов соціально вразливих верств населення. Серед найгостріших проблем бідності слід особливо звернути увагу на житлові проблеми (відсутність житла, невідповідність житлових умов санітарним нормам, тенденція до перекладання нерозв'язаних економічно-господарських проблем житлово-комунального господарства на населення) [3].

Список використаних джерел

1. Лібанова Е. Бідність: визначення, критерії та показники // Україна: аспекти праці. – 2007. – № 7. – С. 9.

2. Скуратівський В.А. Соціальна політика як суспільний феномен і вид практичної діяльності // Вісник УАДУ. – 1997. – № 1. – С. 130 – 147.

3. Стратегія подолання бідності: Указ Президента України від 15 серпня 2001 року // Соціальний захист. – 2001. – № 9 (39). – С. 4-11.